

Съобщение за пресата

Люксембург, 24 януари 2022 г.

Въвеждането на 5G в ЕС трябва да бъде подпомогнато

В публикувания днес специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се призовава да бъде даден нов тласък за насърчаване внедряването в ЕС на 5G — новия световен стандарт за безжични мобилни мрежи. Наблюдават се значителни забавяния при изграждането на 5G мрежите от държавите членки, което излага на риск постигането на целите на ЕС по отношение на достъпа и покритието. Успоредно с това, според одиторите на ЕС, са необходими допълнителни усилия за преодоляване на проблемите със сигурността при внедряването на 5G по последователен и координиран начин.

5G услугите са от съществено значение за широк спектър от приложения, които са от полза за много сектори на икономиката на ЕС и за ежедневието на гражданите. Изчислява се, че 5G технологията би могла да добави до 1 трилион евро към БВП на ЕС между 2021 и 2025 г., с потенциал да създаде или трансформира до 20 млн. работни места. Макар и да създава много възможности за растеж, тя носи със себе си и известни рискове — създаване на зависимост от ограничаване брой доставчици, които могат да изградят и работят с 5G мрежи, и намеса от страна на „враждебни държавни субекти“.

В своя план за действие от 2016 г. Европейската комисия определи 2025 г. като краен срок за въвеждане на 5G мрежите във всички градски райони и основни транспортни маршрути. През март миналата година тя заложи допълнителната цел да се осигури 5G покритие в целия ЕС до 2030 г. Одиторите установиха обаче, че само половината от държавите членки са включили тези цели в своята национална стратегия за внедряване на 5G. Комисията подпомага държавите членки при постигането на тези цели посредством различни инициативи, насоки и финансиране. Тя обаче не е определила ясно очакваното качество на 5G услугите. Одиторите подчертават, че това би могло да доведе до неравенство в ЕС по отношение на достъпа до 5G услугите и тяхното качество и до увеличаване на „цифровото разделение“.

„До 2025 г. в ЕС ще бъдат изразходени до 400 млрд. евро за развитието на 5G мрежи с цел стимулиране на бъдещия икономически растеж и конкурентоспособността. Но тъй като много държави членки изостават, ЕС все още далеч не се възползва от предимствата, които предлагат 5G технологиите“, заяви Annemie Turtelboom, членът

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

на Европейската сметна палата, отговарящ за доклада. „Освен това подходът на държавите членки към сигурността на 5G, и по-конкретно необходимостта от координирани действия, остава проблем от стратегическа значимост за технологичния суверенитет на ЕС и за единния пазар.”

Всички държави членки с изключение на Кипър, Литва, Малта и Португалия са постигнали междинната цел за 2020 г. да бъде осигурен 5G достъп в поне един голям град. В много страни от ЕС обаче внедряването на 5G мрежите не се изпълнява в срок. Според Комисията в шестнадесет страни от ЕС вероятността за постигането на поставената за 2025 г. цел е в най-добрия случай средна (Австрия, Чехия, Естония, Германия, Ирландия, Литва, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия и Словения), а в най-лошия — ниска (Белгия, България, Хърватия, Кипър и Гърция). До ноември 2021 г. двадесет и три държави членки все още не са транспонирали директивата на ЕС, определяща крайните срокове за предоставяне на „пионерните“ честотни ленти за 5G, наред с други изисквания. Одиторите изтъкват, че при сегашния темп на изпълнение съществува голяма вероятност целите на ЕС за текущото десетилетие да не могат да бъдат постигнати.

Въвеждането на 5G върви ръка за ръка с проблеми, свързани със сигурността. Доставчиците, установени в някоя от държавите членки, са длъжни да спазват стандартите и правните изисквания на ЕС. Шест от осемте най-големи доставчици обаче, като например Huawei (Китай) и Samsung (Южна Корея), не са установени в ЕС. Законодателството на държавите извън ЕС може да се различава значително от стандартите на Съюза, например по отношение на защитата на личните данни. Одиторите изразяват опасения, че когато контролните центрове са разположени извън ЕС, към европейските потребители биха могли да бъдат приложими чужди законодателства. Комисията е реагирала своевременно на превръщането на сигурността на 5G в основен проблем на европейско равнище, приемайки Инструментариума на ЕС за киберсигурност на 5G мрежите през януари 2020 г. Въпреки това тази мярка е твърде закъсняла за редица оператори на мобилни мрежи, които вече са избрали своите доставчици.

Одиторите отбелязват също така, че въпреки трансграничния характер на опасенията във връзка със сигурността на 5G, има малко публично достъпна информация за това как държавите членки подхождат към въпросите на сигурността, и по-специално към въпроса за високорисковите доставчици. Тази ситуация затруднява държавите членки да възприемат координиран подход и също така ограничава възможността на Комисията да предложи подобрения в сигурността на 5G мрежите. Одиторите установиха, че тъй като съдържащите се в Инструментариума мерки нямат задължителен характер, на практика държавите членки прилагат различни подходи към използването на оборудване, доставено от конкретни търговци, или по отношение на обхвата на ограниченията за високорисковите доставчици. Освен това, ако се наложи държавите членки да изключат високорисковите доставчици от своите мрежи без преходен период, това би могло да доведе до значителни разходи за подмяна на оборудването. Понастоящем не е ясно дали компенсирането на тези разходи би могло да се счита за държавна помощ и дали това би било в съответствие с правилата на ЕС в областта на конкуренцията.

На този етап Комисията не е оценила какви биха били последиците, ако една държава членка изгради своите 5G мрежи, като използва оборудване от доставчик, считан за високорисков в друга държава членка. Одиторите предупреждават, че подобен сценарий би могъл да окаже въздействие върху трансграничната сигурност и дори върху функционирането на самия единен пазар на ЕС.

Обща информация

Специален доклад № 3/2022 „Въвеждане на 5G в ЕС — забавяне в изграждането на мрежите и нерешени въпроси, свързани със сигурността“ е публикуван на уебсайта на Европейската сметна палата (eca.europa.eu).

Той допълва други дейности, осъществени от Европейската сметна палата през последните години, по-конкретно нейния преглед на [мерките на ЕС в отговор на държавната инвестиционна стратегия на Китай](#) и информационно-аналитичния документ относно [политиката за киберсигурност на ЕС](#), както и специалните доклади относно [цифровизацията на промишлеността в ЕС](#) и [широколентовия достъп до интернет в държавите – членки на ЕС](#).

Европейската сметна палата представя своите специални доклади пред Европейския парламент и Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — тел.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — тел.: (+352) 691 553 547